

Sygn. akt VII U 1697/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: sekr. sądowy Monika Bąk - Rokicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2018 r. w Warszawie
sprawy J. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek

na skutek odwołania J. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

z dnia 17 października 2017 r., numer: (...), znak: (...)

- oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 20 listopada 2017 r. **J. R.** złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 17 października 2017 r.,

znak: (...)wnosząc o jej zmianę poprzez weryfikację naliczonych należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz z tytułu Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W ocenie odwołującego, ustalone na podstawie skarżonej decyzji kwoty zadłużenia są naznaczone błędami rachunkowymi, gdyż organ rentowy nie odliczył kwot ściągniętych w trybie egzekucji. Z tych przyczyn, zdaniem odwołującego, niezbędne jest ponowne przeliczenie naliczonych zaległości i prawidłowe określenie zaległej kwoty (odwołanie k. 2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 20 grudnia 2017 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Odnosząc się do zarzutów podniesionych w odwołaniu organ rentowy wyjaśnił,

że postępowanie egzekucyjne dotyczyło okresu od listopada 2014 r. do maja 2016 r. oraz za sierpnia 2016 r. na kwotę składek 53.702,48 zł. W ramach prowadzonego postępowania uzyskana została kwota 62.026,98 zł. Na okresy wskazane w zaskarżonej decyzji organ rentowy nie prowadził postępowania egzekucyjnego, zatem brak jest możliwości wpływu wpłat egzekucyjnych na zadłużenie określone zaskarżoną decyzją (odpowiedź na odwołanie k. 5-6 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zawiadomieniem z dnia 27 lipca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w N. poinformował J. R. o wszczęciu postępowania z urzędu w sprawie wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W załączniku do dokumentu nr (...) z dnia 27 lipca 2017 r. organ rentowy podał szczegółowe zestawienie należności z podziałem na fundusze i okresy. Płatnik nie złożył pisemnych wyjaśnień (zawiadomienie o wszczęciu postępowania, załącznik do dokumentu – akta rentowe).

Po zakończeniu postępowania w dniu 17 października 2017 r. ZUS Inspektorat w N. wydał decyzję znak: (...) na podstawie której stwierdził, że J. R. jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Organ rentowy ustalił wysokość zadłużenia łącznie z odsetkami za zwłokę na dzień wydania decyzji w kwocie 18.044,71 zł, w tym z tytułów:

- 1) składek na ubezpieczenie społeczne w ramach zakresów deklaracji nr 01-39 za okres od stycznia do czerwca 2017 roku w kwocie: 12.075,43 zł, odsetek za zwłokę: 473,00 zł;
- 2) składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów deklaracji nr 01-39 za okres od października 2016 r. do czerwca 2017 r. w kwocie 4.506,38 zł, odsetek za zwłokę: 166,00 zł;
- 3) składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ramach zakresów deklaracji nr 01-39 za okres od października 2016 r. do czerwca 2017 r. w kwocie 808,90 zł, odsetek za zwłokę: 15,00 zł.

Co do powyższego zadłużenia ZUS nie przeprowadzał postępowania egzekucyjnego.

(wydruki przeglądu danych, zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego, decyzja ZUS z 17.10.2017 r. – akta rentowe).

Przed wydaniem powyższej decyzji ZUS (...) Oddział w W. prowadził przeciwko J. R. postępowanie egzekucyjne obejmujące okres od listopada 2014 r. do maja 2016 r. oraz sierpnia 2016 r. na kwotę 53.702,48 zł. W ramach postępowania organ rentowy uzyskał kwotę 62.026,98 zł, która pokryła składki w kwocie 53.588,68 zł; odsetki w kwocie 5.413,94 zł; koszty upomnień w kwocie 11,60 zł oraz koszty egzekucyjne w kwocie 3.013,76 zł. Do realizacji pozostała kwota 113,80 zł (odpowiedź na odwołanie k. 6 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o zebrane w sprawie dowody z dokumentów. Stan faktyczny sprawy był bezsporny, a strony nie wniosły o uzupełnienie materiału dowodowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. R. było niezasadne.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Nadto, stosownie do treści art. 47 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raport miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca – dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie,
- 2) do 5 dnia następnego miesiąca – dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie,
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca – dla pozostałych płatników.

Od nieopłaconych w terminie składek, w myśl art. 23 ust. 1 u.s.u.s. należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, 648, 768, 935, 1428 i 1537) z wyłączeniem art. 56a.

Na zasadzie art. 32 u.s.u.s, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Wskazać również należy, iż zgodnie z treścią art. 46 ust. 1 zd. 2 u.s.u.s., w przypadku opłacania składek po terminie płatnik składek obowiązany jest do obliczenia i zapłaty odsetek za zwłokę, przy czym odsetki te obliczane są od dnia następującego po dniu upływu płatności składek (art. 23 ust. 1 cyt. ustawy). Na mocy delegacji art. 49 ust. 1 cytowanej ustawy, szczegółowe zasady i tryb postępowania w sprawach rozliczania składek uregulowane zostały rozporządzeniem Rady Ministrów z 18 kwietnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2008, Nr 78, poz. 465 ze zm.).

Obowiązek naliczenia odsetek za zwłokę nie jest zależny od okoliczności powstania zaległości składkowej, ani od woli stron stosunku ubezpieczeniowego. Jak wyjaśniono w orzecznictwie Sądu Najwyższego, należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne wynikają ze zobowiązania powstającego z dniem zaistnienia zdarzenia, z którym przepisy prawa ubezpieczeń społecznych łączą powstanie takiego zobowiązania. Obowiązek obliczenia i opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne powstaje zatem z mocy samego prawa za każdy okres ubezpieczenia (miesiąc kalendarzowy), a ewentualna decyzja organu ubezpieczeń społecznych ustalająca wysokość zobowiązania składkowego lub zaległości z tytułu nieopłaconych w terminie zobowiązań składkowych (oraz wysokości odsetek) ma charakter wyłącznie deklaratoryjny. Oznacza to w szczególności, że zaległości w opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne powstają każdorazowo w datach zaktualizowania się obowiązku obliczenia i opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne w terminach określonych w przepisach prawa ubezpieczeń społecznych. Inaczej rzecz ujmując, nieopłacona w ustawowo określonym terminie składka na ubezpieczenie społeczne powoduje powstanie od tej daty zaległości składkowej z mocy samego prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2006 roku, I UK 126/06; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2008 roku, I UK 187/07; uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 13 maja 2009 roku, I UZP 4/09).

W niniejszej sprawie odwołujący zakwestionował decyzję ZUS, na podstawie której organ rentowy ustalił wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

W ocenie odwołującego organ rentowy nie odliczył kwot ściągniętych w trybie egzekucji. Ustosunkowując się do powyższego zarzutu organ rentowy potwierdził, że już wcześniej było prowadzone przeciwko odwołującemu postępowanie egzekucyjne na kwotę 53.702,48 zł, które zakończyło się skutecznym ściągnięciem niemalże całej zaległości, przy czym postępowanie to dotyczyło zaległości z tytułu składek powstałych w okresie od listopada 2014 r. do maja 2016 r. oraz w sierpniu 2016 r. Postępowanie egzekucyjne dotyczyło więc innych należności, powstałych w innym okresie, niż określono w skarżonej decyzji, która dotyczy okresu od stycznia do czerwca 2017 roku w przypadku należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz okresu od października 2016 r. do czerwca 2017 r. w przypadku należności z tytułu pozostałych składek (ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP).

Wskazać należy, że to na odwołującym ciążył obowiązek wykazania, że stan zadłużenia jest inny niż wskazany w zaskarżonej decyzji zgodnie z treścią art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. Zgodnie z art. 46 u.s.u.s., płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Zatem odwołujący kwestionując wysokość należności,

co organ rentowy wykazał dokumentami rozliczeniowymi, winien te okoliczności udowodnić, zgodnie z obowiązkiem wynikającym

z art. 232 k.p.c. oraz z regułą z art. 6 k.c., iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Odwołujący nie zajął jednak stanowiska co do wyjaśnień organu rentowego przedstawionych w toku postępowania, a ponadto nie złożył żadnych wniosków dowodowych mogących wzruszyć prawidłowość przyjętych przez organ rentowy wyliczeń zaległości.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy stwierdził, że skoro odwołujący nie przedstawił realnej inicjatywy co do zakwestionowania wysokości zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek, jak również nie wykazał aktywności procesowej w zakresie ustalenia rzekomo błędnie dokonanych przez organ rentowy obliczeń kwot należności składających się na jego zadłużenie, to w konsekwencji nie udowodnił podniesionych przez siebie twierdzeń w granicach zaskarżenia kwestionowanej decyzji organu rentowego. Okoliczność ta, wobec przedstawienia przez organ rentowy wyjaśnień wyliczeń oraz zestawień należności wymaganych od odwołującego prowadziła do uznania odwołania J. R. za niezasadne i skutkowało jego oddaleniem na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., o czym Sąd orzekł sentencji wyroku.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć odwołującemu.